

Romantika Jízda přirozeným přírodním terénem, po loukách nebo po lesních cestách, takové je „enduranční“ ježdění.

3x Foto: Michaela Litovová

Romantika, ale i tvrdá dřina. To je endurance

Dostihy či parkur, to jsou koňské disciplíny veřejnosti známé i díky televizi. Vysílat 160kilometrový závod by bylo zvláštní, nicméně **obliba vytrvalostních závodů, tedy endurance, vzrůstá.**

BRNO Málokterý sport je tak těsně spojen s historií člověka a jeho potřebami. Endurance, tedy vytrvalostní jízda na koni, může své počátky hledat už před mnoha tisíci lety.

„Kůň byl první dopravní prostředek, revoluční technologie starověku. Přepravoval informace, vítězil ve válkách, vozil zboží. Takže je to ta nejpřirozenější koňská disciplína a nyní také nejrychlejší se rozvíjející,“ vysvětluje Miroslav Drásal, předseda brněnského jezdeckého oddílu La Sard.

Jako sport se vytrvalostní ježdění objevilo na přelomu 19. a 20. století, ale jezdci byli ambiciózní, koně jen sportovní náčiní, tudíž jich hodně umíralo. Takže endurance zase v tichosti zanikla, až přišla nová doba. V 50. letech se vrátila v úplně jiné podobě. „Kůň je bedlivě sledován a kontrolován a na závody i v jejich průběhu musí být absolutně zdravý,“ přibližuje Drásal specifikum tohoto sportu, který je narozdíl od dostihů ke koním velmi přátelský.

V Československu se stal propagátorem endurance v 80. letech zejména Alexandr Jirsa, který dodnes

chová koně pro vytrvalost.

Královská trať, to je 160 kilometrů Dostihy zná každý, většina lidí viděla někdy parkurové skákání. Ale jak vlastně vypadá tato odnož koňského sportu? „Je to jízda na dlouhé vzdálenosti volnou přírodou,“ informuje Drásal.

Nejkratší závody měří 40 kilometrů, ty nejdéší jednodenní 160 kilometrů, tedy 100 mil. „Jezdí se také dvoudenní závody, a to i sto kilometrů denně. Ale stošedesátka je královská trať.“

Koho by tato disciplína zaujala, má jedinečnou možnost 24. července v Mikulově, kde se pojede mistrovství republiky. A ti nejlepší vyrazí na konci září do amerického Kentucky, které hostí Světové jezdecké hry, tedy světový šampionát.

Popularita endurance v Česku roste, ale světové velmoci jsou jinde. „Tam patří v Evropě hlavně Francie, pak Německo, Anglie či Španělsko. Neuvěřitelně podporovaná je endurance v arabských zemích,“ vypočítává Drásal.

Středoevropskou „mekkou“ je však v poslední době maďarská Babilna, největší hřebčín bývalého

FAKTA

Endurance

a jižní Morava

Dříve se jezdilo na jižní Moravě až pět závodů ročně, tyto doby už jsou ale pryč. **24. července však hostí Mikulov mistrovství České republiky**, které organizuje tradiční pořadatel JK Rakvice.

Mezi významné a úspěšné oddíly patří v jihomoravském kraji zejména **JK Habrovany**. Majitel Peter Reichmann je největším chovatelem arabských koní na jižní Moravě a jeho koně se kvalifikovali i na Světové jezdecké hry do Kentucky.

V Oslavanech žije mistr a dvojnásobný vicemistr republiky **57letý Jaromír Široký**. Dalším oddílem je brněnský **JO La Sard s Martinou Drásalovou**, juniorskou mistryni republiky z roku 2008. Úspěšný jezdecký klub mají také manželé Pflugovi ve Zbraslavi. Více informací o endurance lze nalézt na webových stránkách **www.vytrvalost.com**.

Rakouska-Uherska. Jak vlastně takový vytrvalostní závod vypadá? Ne, s běžekým maratonom to má společného jen málo. Jelikož se dbá především na zdraví koně, je potřeba dlouhou trať rozdělit do etap, přičemž nejdelší může mít 40 kilometrů a po každé musí kůň

úspěšně projít veterinární prohlídkou, napít se, najíst se a prostě si „odfrknout“.

Na startu se nespěchá

„Při českých závodech se na hromadném startu objeví deset až dvacet jezdců. „Díky bohu jsou pryč časy, kdy se nás tam sešlo pět,“ usmívá se 47letý jezdec a trenér. „Na startu zas o tolik nejde. Důležité je v klidu vyjít a nepošlapat se. Ztracená půlminuta na startu nehraje roli,“ hovoří o zákonitostech endurance Drásal.

Koně pak jedou podle svých možností, a jelikož to jsou stádní zvířata, snaží se držet v závodě pospolu. Ovšem od druhé etapy už bývá startovní pole mnohem více roztrhané. „Pokud kůň projde veterinární prohlídkou, má povinnou přestávku a pak teprve může pokračovat.“

Trať je vedena po polních i lesních cestách a je značena fábornky. Na křižovatkách se na zem dává vápno. „Ale i tak se občas může stát, že někdo jede špatným směrem,“ uculí se Drásal. „Jelikož každá trať je jiná, tak se nedají ani porovnávat výsledky. Nicméně ty nejlepší koně zvládají 160kilometrovou trať pod 10 hodin.“

Závodní sezona u nás trvá od dubna do října. „Je to úžasná romantika i bolavá dřina,“ nabízí stručnou charakteristiku endurance Drásal.

Zdeněk Meitner

Občerstvení Kůň během 80 kilometrů vypije 40 až 60 litrů vody.

Aby se mu dobře jelo Jak v přestávce, tak na trati je potřeba koně ochlazovat vodou z pet lahví.

Kůň musí být úplně zdravý, jinak pro něj závod končí

BRNO (zme) Zdraví koně. To je v endurance přednější než konečný výsledek.

Pravidla jsou vzhledem k jezdci velmi nemilosrdná, pro koně je to však naopak. „Kůň není sportovní nářadí, ale partner, do kterého vložíte spoustu úsilí, lásky a peněz. Není možné mít koně na jeden závod nebo sezonu, proto jsou pravidla extrémně přísná,“ vysvětluje chovatel a jezdec Miroslav Drásal.

Co všechno musí zvíře před závodem a v jeho průběhu podstoupit? „Než jde na start, musí projít veterinární kontrolou. Změří se mu tep, prohlédne se, jestli je zdravý, jestli nemá kožní problémy. Také musí mít úplně čisté chody, drobné vady se poznají na pohybu hlavy,“ přibližuje Drásal.

Pokud vyhoví, může vyrazit do závodu, během něhož je v tzv. crew pointech ochlazován vodou z pet lahví a jezdec i kůň se zde mohou napít. Po ujetí okruhu jde kůň opět k veterináři. Znovu se zkont-

roluje výše uvedené, plus činnost střev, hydratace a ztuhlost svalů. „Když je všechno v pořádku, má kůň povinnou přestávku 30 až 50 minut, během níž jí a pije.“

Stejnou prohlídku musí kůň podstoupit i po projetí cílem. Musí vyhovět i zde, jinak je diskvalifikován. „Viděl jsem, že když se tohle stalo, došlo někdy i na slzy,“ vybavuje si zážitky Drásal.

Do výsledného času se možná poněkud překvapivě počítá nejen čas strávený na trati, ale i doba před vstupem do veterinární kontroly, výjma té cílové.

Jelikož je závod fyzicky velmi náročný, kůň nesmí znovu závodit dřív než za tři týdny. „Při 80kilometrovém dostihu vypije 40 až 60 litrů vody, přesto ztratí 15 až 50 kilo váhy a musí regenerovat,“ vykládá Drásal.

A jaké koně jsou pro endurance nejlepší? Většinou arab, shagya arab či podilový arab a vrchol jejich výkonnosti přichází mezi 12. a 18. rokem.

Gymnasté budou v Brně bojovat o nominaci na MS

BRNO (ČTK) - Na čtyři otázky by mělo odpovědět víkendové Mistrovství republiky sportovních gymnastů v Brně, na němž se představí kompletní domácí elita.

Trenér českých reprezentantů Jan Caska bude vymýšlet nominaci na říjnové mistrovství světa v Rotterdamu. Dnes se budou rozdělovat tituly ve víceboji, v neděli od 10 hodin jsou na programu finále na jednotlivých nářadích.

„Trojice nejlepších Martin Konečný, Michal Boltar a Petr Smejkal by měla potvrdit svoje výsadní postavení. Zbývající tři otázky se týkají dalších tří míst v šestičlenném výběru, který pojede na mistrovství světa,“ uvedl k nominaci Caska.

Taky bych mohl skončit jako ledař, říká Aleš Padělek

Hokejový útočník, který si **udělal jméno i ve Znojmě**, si v minulé sezoně hodně zacestoval. Nejvíc se mu líbilo na Slovensku, kde si na něj ale počíhali zloději.

JIHLAVA Loňskou sezonu procestoval, tu nadcházející by chtěl strávit na jednom místě. A nejraději tam, kde s hokejem začínal – v Jihlavě. Třicetiletý útočník Aleš Padělek má v plánu znovu obléci dres prvoligové Dukly, jenže nezáleží pouze na něm. Velmi důležité slovo bude mít také Mladá Boleslav, která vlastní jeho hráčská práva. „Věřím, že se kluby nakonec dohodnou,“ přesvědčuje zkušený forward, který loni prošel Tábořem, Znojmem a zahrál si také elitní slovenskou ligu v Banské Bystrici.

Začátkem února jste si odchod na Slovensko hodně pochvaloval, teď chcete domů. Proč? Původně jsem počítal, že bych v Bystrici zůstal, ovšem klub snižo-

val náklady na třetinu, takže plno hráčů skončilo jenom proto, že prostě nebyly peníze.

Jak odchod ze Slovenska přijala rodina? Říkal jste, že hlavně starší dcera se těšila, až se začne učit slovensky...

Jedna se učila ve škole a druhá ve školce. A oběma se tam moc líbilo. Akorát teď má ta starší trochu problémy, protože na Slovensku se řada věcí ve slovech píše jinak, hlavně s a z. Ale přechod zpátky zvládla, na vysvědčení bude mít samé jedničky.

Bylo vůbec něco, na co nebudete ze svého slovenského angažmá rád vzpomínat? Převládají pozitivita. Byla tam nádherná zima, děvka se vyřádily na lyžích, ale jeden černý bod to mělo.

Když jsme odjeli na play-off, tak nám vykradli pokoj v hotelu.

Zloděje asi nechytíli, že? Kdepak. Zajímavé na tom bylo, že vykradli jenom náš pokoj v šestnáctipatrovém hotelu. Zrovna když jsme odjeli. Asi někdo dobře věděl, kam jde.

Pojďme se na chvilku věnovat budoucnosti. I když vy o ní vlastně v tuhle chvíli ještě nemáte příliš reálnou představu, co?

Já ano, ale bohužel nezáleží jenom na mně. Samozřejmě jsem se zkoušel ptát, jenomže za Duklu jednat nemůžu. K nějaké dohodě mezi mnou a Jihlavou došlo, ale dokud to není vyřešeno i s Boleslaví, tak se může stát cokoliv.

Znamená to, že se pro jistotu poohlížíte i po jiné variantě?

Znovu opakuju, že prioritou je pro mě Jihlava. Sice teď bydlím ve Znojmě, ale pořád jsem Jihlavák, takže bych za Duklu hrál moc rád. Zase na druhou stranu bych se nerad dočkal toho, že za dva měsíce budu koukat, že nic nemám.

Trénujete v Jihlavě, ale smlouvu s ní pořád nemáte. Takže se dá říct, že jste vlastně dostal od Jihlavy jakousi výjimku? Tak nějak. Vedení mi v tomhle směru vyšlo vstříc, za což jsem vděčný. Trénovat se musí, aby byl hráč připravený. Já bych tu smlouvu podepsal klidně hned, ale jak už jsem řekl, pak by za mnou taky mohli v srpnu přijít s tím, že to nevyšlo. A co bych tady potom dělal? Maximálně tak ledaře. (usmívá se)

O vašem možném návratu do Jih-

lavy se mluvílo už loni, ale nakonec jste zamířil do Tábořa. Nabídl vám tehdy víc peněz?

To nebyl ten důvod. Prostě jsem měl šanci si ještě jednou zahrát s bráchou. On už chtěl sice končit, ale já ho přemluvil a myslím, že tu dobu, co jsme v Táboře spolu byli, jsme si výborně užili.

Jenomže vy jste ho tam potom nechal a odešel na měsíc do Znojma...

Jo, protože se objevily finanční potíže. Tábor to vlastně doteď nezvládl. A já mám ve svém věku pořád ještě nějaké ambice. Do Znojma jsem šel opravdu jen na chvilku, dokud se nevyřešila dohoda s Banskou Bystricí. To nakonec vyšlo a já byl spokojený.

Eva Streichsbierová